

TERE TULEMAST EESTISSE!

Eesti riik pakub sõja eest siia tulnud Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele turvalist peatuspaika, haridust, tuge töö leidmisel ning erinevaid teenuseid.

- **Ukraina kodanikuna on sul õigus Eestis viisavabalt viibida.** Praegu on esmatähtis, et sõja eest põgenedes oleks sul turvaline koht, kus viibida.
- Pärast Eestisse saabumist pöördu põgenike **vastuvõtupunkti**, mille kontaktid leiad dopomoga.ee.
- Vastuvõtupunktis **registreeritakse sinu viibimine Eestis**, antakse **isikukood**, leitakse vajadusel **ajutine elukoht** ja jagatakse infot **Eestis elamise, töötamise ja tervishoiu** kohta.
- Eestis kehtivad COVID-19 kontrollmeetmed.

Kõige olulisema info leiad dopomoga.ee või helistades 1247 (+372 600 1247)

Kui sa ei ole Ukraina kodanik ega Ukrainas rahvusvahelise kaitse saaja, kuid elasid Ukrainas seaduslikult ja ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda:

- sa saad esitada Politsei- ja Piirivalveametile elamisloa taotluse või rahvusvahelise kaitse taotluse.
- sulle, kui kolmanda riigi kodanikule on tagatud esmatasandi vältimatu sotsiaal- ja arstiabi.

ISIKUKOOD

Isikukood on vajalik selleks, et Eesti riik saaks sind paremini aidata ning saaksid lähitulevikus ise paremini hakkama.

Isikukoodi saamine ei taga Sulle automaatselt õigust tööle minna või riigilt toetusi saada. Selleks pead taotlema ajutist kaitset.

Isikukoodi taotlemiseks on kolm võimalust:

- 1) Taotle isikukood **vastuvõtupunktist**.
- 2) Taotle **PPA teeninduses ajutine kaitse**, millega koos saad ka isikukoodi.
- 3) Kui sul on juba olemas töökoht ja **tööandja registreerib sinu lühiajalise töötamise**, antakse sulle isikukood. Sel juhul eraldi ajutist kaitset taotlema ei pea.

AJUTINE KAITSE

Ajutine kaitse on aastane elamisloa, millega saad endale samad õigused nagu Eesti inimestel, näiteks minna tööle, omandada haridust ja õiguse sotsiaalteenustele.

Ajutise kaitse taotlemine ei ole kohustuslik ja seda ei pea tegema kohe.

Ajutist kaitset saad taotleda PPA teenindussalis. Enne teenindusse minekut broneeri aeg broneering.politsei.ee. Võta kaasa pass, elamisloa, sünnitunnistus ([ka muud perekonnasündmust tõendav dokument, nt abielutunnistus](#)) või muu isikut tõendav dokument. Võimalusel täida ajutise kaitse taotlemise ankeet ja võta see teenindusse kaasa.

Ajutise kaitse ja elamisloa andmise otsus tehakse üldjuhul kohe pärast taotluse esitamist. Ajutist kaitset on võimalik pikendada, kui sõjaolukord Ukrainas jätkub.

Rohkem infot ajutise kaitse kohta leiad: dopomoga.ee

Tasuta internetiühendus, kaugtöövõimalused, raamatukogud

- Eestis tegutseb üle 500 raamatukogu, kus saab **kasutada tasuta internetti (WiFi), arvutitöökohti, printida, teha koopiaid**. Soovi korral saad raamatukogus teha ka interneti teel kaugtööd ja laenutada väljaandeid.
- Raamatukogude töötajate käest saab küsida nõu asjaajamisel riigiga ja tuge Eesti ametkondade e-teenuste kasutamisel.
- Tallinna Keskraamatukogu pakub juurdepääsu e-raamatukogu ukrainakeelsetele e-raamatutele <https://keskraamatukogu.overdrive.com>.

ARSTIABI

- Tervisenõu saab inglise ja vene keeles **perearsti nõuandeliinil 1220** (välismaa numbrilt helistades **+372 634 6630**). Vajadusel suunatakse sind edasi **hädaabinumbrile 112**.
- Kui tunned, et soovid kellegagi rääkida ja vajad emotsionaalset tuge, helista ohvriabi kriisitelefonile 116 006. Sulle vastatakse inglise, vene või eesti keeles ööpäevaringselt.
- Eestis kehtivad COVID-19 kontrollimeetmed.

Ukraina sõjapõgenikele on tagatud vältimatu arstiabi ja vältimatu hambaravi, COVID-19 testimine ja vaksineerimine, ravimiretseptide väljastamine.

Esmane tervisekontroll tehakse sulle vajadusel vastuvõtupunktis. Edasi suunatakse sind **üldisesse tervisekontrolli**, kus tehakse arstlik läbivaatus, nakkuskontrolli uuringud, vajadusel vaksineeritakse ja kirjutatakse ravimiretsepte.

Vajalikke tervishoiuteenuseid pakuvad **perearstikeskused** üle Eesti: <https://haigekassa.ee/ukraina-sojapogenikele>.

Ajutise kaitse saanud Ukraina põgenikud **ei ole automaatselt Eestis ravikindlustatud**. Pärast elamisloa saamist saad taotleda ravikindlustust Eesti inimestega võrdsetel alustel.

Ravikindlustusele on õigus näiteks üle ühe kuu kehtiva töölepingu alusel töötaval inimesel või töötukassas arvele võetud töötul. Ravikindlustatud on ka lapsed, rasedad, pensionärid, õpilased, üliõpilased jt inimesed vastavalt ravikindlustuse seaduse reeglitele.

TOETUSED JA HÜVITISED

Kui oled saanud ajutise kaitse, on sul **õigus toimetulekutoetusele**. Kui sul Eestis arvelduskontot ei ole, makstakse toetust sularahas või kantakse see sinu nõusolekul lähisugulase või tuttava pangakontole.

Eesti pangakonto saamiseks mine pangakontoris. Paljudes pankades on konto avamine tasuta. Suuremate pankade kontaktid:

- Swedbank: www.swedbank.ee
- SEB: www.seb.ee
- LHV: www.lhv.ee
- Coop pank: www.coopbank.ee
- Luminor: www.luminor.ee

Toimetulekutoetuse taotlemiseks mine **elukohajärgsesse kohalikku omavalitsusse**. Toetust arvestatakse pereliikmete arvu järgi: esimesele pereliikmele **150 eurot**, teisele täisealisele **120 eurot** ja alaealistele lastele **180 eurot**.

Peretoetuste taotlemiseks pöördu palun Sotsiaalkindlustusametisse. **Lapsetoetust** makstakse **60 eurot** kuus esimese ja teise lapse kohta ning **100 eurot** kolmanda ja iga järgmise lapse kohta. Kui perre sünnib laps või seal kasvab alla kolmeaastane laps, on ühel vanemal õigus saada **vanemahüvitist**.

Tööealistele registreeritud töötutele makstakse vajadusel **töötutoetust**, mis on 292 eurot kuus.

Ajutise kaitse saanud sõjapõgenikele maksab **pensioni** edasi Ukraina Pensioniamet. Kui sinu pension on madalam Eesti rahvapensioni määrast (praegu 255 eurot ja 1. aprillist 275 eurot), saad sotsiaalkindlustusametist taotleda selle vahe katmist. Kui Ukraina ei suuda maksta pensione, tagame sissetuleku rahvapensioni ulatuses.

TÖÖTAMINE

Kui oled saanud ajutise kaitse, tohid kohe tööle asuda. Tööd aitab leida Eesti Töötukassa. Kui võtad end töötukassas töötuna arvele, on sul õigus tööturuteenustele ja -toetustele. Töötukassa infotelefon: 15501 (+372 669 6513).

Kui lähed tööle, peab tööandja sulle maksma **vähemalt töötasu alammäära**, mis on 2022. aastal 654 eurot.

LASTEAIJA- JA KOOLIKOHA TAOTLEMINE

Lasteaia- või koolikoha saate taotleda otse kohalikust omavalitsusest või koolist ka siis, kui teil veel puudub isikukood, ajutine kaitse, püsiv elukoht.

Eestis elavatel lastel on **koolikohustus 7. eluaastast kuni põhihariduse omandamiseni** või kuni 17-aastaseks saamiseni.

Õpitakse üldjuhul eesti keeles, osades põhikoolides ka vene keeles.

Et laps saaks osaliselt jätkata õppimist ka ukraina keeles, **leiab veebist Ukraina õppevara**.

Lasteaias käimine ei ole Eestis kohustuslik. Kohalik omavalitsus tagab kõigile 1,5 kuni 7-aastastele lastele, kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia lasteaias.

NB! Kui soovid aidata kooli või lasteaeda ukraina keele õpetamisel või ukrainakeelse õppetöö korraldamisel, anna sellest teada Eesti Ukraina kogukonnale e-postil: **viktorija.melnyk@hotmail.com**.

ESMANE ÕIGUSNÕUSTAMINE

Kõigil Eestis elavatel inimestel, nende seas ajutise kaitse saajatel, kelle brutosissetulek on kuni 1200 eurot kuus, on õigus saada kalendriaastas **tasuta kuni kaks tundi kohtumisega õigusnõustamist**, mida pakub HUGO.legal: <https://hugo.legal/tasuta-oigusabi/>.

Lisaks vastavad juristid juristaitab.ee veebilehel lihtsamatele õigusküsimustele.

Esmasel õigusnõustamisel saab abi üldiste Eesti seadusandlusega seotud küsimuste, saatjata alaealistega seotud toimingute, tööõiguse küsimuste, perekonnaõiguse, üürivaidluste ja muu

taolisega. Esmane õigusnõustamine ei hõlma rahvusvahelise kaitse taotlejaid puudutavaid küsimusi ega kohtus esindamist.

Kui vajad endale esindajat kohtus, saad taotleda riigi õigusabi, mida osutavad advokaadid. Riigi õigusabi saamise võimaluste kohta küsi nõu HUGO.legal juristilt.

KEELEÕPE

Ajutise kaitse saajana pead käima A1 taseme eesti keele kursusel, millest antakse sulle teada e-postiga. Keelekursused algavad 2022 suvel.

Iseseisvalt saad eesti keelt õppida Keeleklikk keskkonnas: www.keeleklikk.ee

Tutvu ka teiste iseseisva eesti keele õppimise võimalustega www.integratsioon.ee/eesti-keele-iseseisvalt-oppimine.

Keeleõpet puudutavate küsimuste korral aitab sind Integratsiooni Sihtasutuse nõustaja:

tasuta telefon 800 9999, info@integratsiooniinfo.ee, www.integratsioon.ee

KOHANEMISPROGRAMM

Riik pakub ajutise kaitse saajatele **ühapäevast kohanemisprogrammi** Eesti riigi ja ühiskonna toimimise, igapäevase elukorralduse, kultuuri-, keele- ja töökeskkonna ja teiste teemade kohta. Kohanemisprogramm algab 2022. aasta suvel ja sellest antakse sulle teada e-postiga.

TERE-TERE, EESTI KEEL!

Tere tulemast! - ласкаво просимо!

Minu nimi on... - мене звати...

Tere - доброго дня

Palun - будь ласка

Aitäh- дякую

Head aega - до побачення

Jah - так

Ei - ні